

Til:

Mittengruppen
Den sosialdemokratiske gruppen
Den konservative gruppen
Den venstre sosialistiske grønne gruppen
Uten partigruppetilhørighet
Nordisk frihet
Medlemmene i Nordisk råds Kunnskap og Kulturutvalg
Ungdommens Nordisk råd v/leder Espen Krogh

Fra: NHS (Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté)

Nordiske venner.

Vi som henvender oss til dere en en paraplyorganisasjon i Norden som arbeider for å gi en bedre hverdag for Nordens hørselsskadede/ hørselshemmede.

Vi oversender et forslag som vi ønsker dere kan bruke enten som medlemsforslag fra deres partigruppe eller som innspill i Kunnskap og Kultur utvalget/utskottet i Nordisk råd.

Hvem er vi:

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté er et samarbeidsorgan for gjensidig læring og forståelse mellom hørselshemmedes organisasjoner i Norden. NHS fungerer som et forum for koordinering av nordiske synspunkter i arbeidet med hørselshemmedes interesser i Europa. I samarbeidskomiteen inngår hørselshemmedes sentralorganisasjoner fra de nordiske landene.

NHS har 115 000 medlemmer, består av 8 hørselsorganisasjoner fra seks nordiske land. Vi er organisert i NHS og samarbeider internasjonalt med EFHOH (European Federation of Hard of Hearing) og IFHOH (International Federation of Hard of Hearing People). Organisasjonene innen NHS er nasjonale, partipolitiske og religiøst uavhengige. Det er satt fokus på og jobbes med menneskelige rettigheter innen FN konvensjon, om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne og muligheten for at rett til hjelpemidler skal være en lovfestet rett i alle Nordiske land og i prinsippet kostnadsfritt.

Rundt 14,5 prosent (4 millioner mennesker) av Nordens befolkning har en betydelig hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. Gruppen hørselshemmede er mangfoldig og stadig flere rammes av hørselsnedsettelse.

Forslag til tekst:

Nordisk råd ber (rekommanderer) Nordisk Ministerråd om å sette tilgjengelighet og tilrettelegging for mennesker med hørselsutfordringer på dagsorden.

Partigruppe XXX foreslår for å gjøre hverdagen enklere for Nordens vel 4 millioner hørselshemmede:

1. At alle ferdigproduserte TV-programmer og alle direktesendte programmer må bli tekstet på de nordiske språk.

Et tilgjengelig samfunn er viktig for alle og spesielt for de som har nedsatt funksjonsevne. Lyddesign i media må være utformet slik at det ikke reduserer muligheten for taleoppfattelse. Det er videre viktig at alle film- og TV-sendinger blir tekstet, og at også web-TV og innhold produsert for nett er tekstet med samme krav som tradisjonelle medier. Hørselshemmede ønsker også å delta i kultur- og samfunnsliv på lik linje med andre, men dette blir vanskelig for mange

hørselshemmede når debatter, store arrangementer, film og andre tv-programmer sendes på TV uten tekst.

Videre så må alle filmer på kino tekstes på de nordiske språk, og alle kinoer må vise de tekstede filmene. Hørselshemmede ønsker også å delta i kulturelle opplevelser, såsom å se film på kino på nasjonalt språk og delta i debatter om film, men dette blir vanskelig uten tekst. Også mennesker med normal hørsel har nytte av tekst på film, fordi utydelig uttale, bakgrunnsstøy etc. kan gjøre det vanskelig å forstå all lyd.

2. At alle debatter i de nordiske lands parlamenter blir tolket, både skrive tolket og tegnspråktolket.

Det er et viktig demokratisk prinsipp at alle skal kunne delta og eller kunne følge med på debatter, uavhengig av om man har en funksjonsnedsettelse. Hørselshemmede har rett til å delta og eventuelt følge med som tilhørere i politisk og kulturelt liv på lik linje med andre i henhold til de nordiske lands ratifisering av FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Teksting bidrar til universell utforming, da det også er til hjelp for andre enn hørselshemmede, for eksempel personer med et annet morsmål enn landet de bor i.

3. Unge mennesker i et utdanningsløp må få bedre hørselsteknisk tilrettelegging i skolene og i universitetene. Dette for blant annet å øke studentmobiliteten i Norden.

For hørselshemmede er det avgjørende at man fra starten av utdanningsløpet stiller på lik linje med normalhørende, og får samme muligheter til læring. Hørselshemmede møter ofte en virkelighet preget av manglende tilrettelegging og forståelse. Å være hørselshemmet innebærer å ha et kommunikasjonshandikap. Nedsatt hørsel er en skjult funksjonshemming, det synes ikke og er ikke lett å forstå for andre. Funksjonsnedsettelsen innebærer kommunikasjonsbarrierer, som gjennom praktisk eller teknisk tilrettelegging kan fjernes. Det er avgjørende at barrierene fjernes! Det vil gi større muligheter for mobilitet mellom de nordiske landene.

Morten Buan
Hørselshemmedes landsforbund

Eija Isaksson
Kuuloliitto ry

Mikalea Nylander
Svenska hörsselförbundet rf

Hjortur H. Jónsson
Heyrnarhjálp

Mattias Lundekvam
Hörselskadades Riksförbund

Majbritt Garbul Tobberup
Høreforeningen

Jakup Danielsen
Felagid fyri hoyribrekað i Fearoyum

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté är ett samarbetsorgan för ömsesidigt lärande och förståelse mellan hörselskadades organisationer i Norden. NHS fungerar som ett forum för koordinering av nordiska synpunkter i förhållande till arbetet med hörselskadades intressen i Europa. I samarbetskommittén ingår hörselskadades centralorganisationer från nordiska länderna.

Høreforeningen
Danmark

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Norge

Svenska hörsel förbundet rf
Finland

Kuuloliitto ry
Finland

Hörseltjänst rf
Finland

Hörselskadades Riksförbund (HRF)
Sverige

Heyrnarhjálp
Island

Felagid fyri hoyribrekad i Fearoyum
Färöarna